

**Міністерство освіти і науки України
Донбаська державна машинобудівна академія**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни
«Теорія функцій»
для студентів спеціальності
014 «Середня освіта (Математика)»

Затверджено
на засіданні
методичної ради
Протокол № 8 від 20.05.2021

Краматорськ 2021

УДК 517

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Теорія функцій» для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (Математика)»/ Укл.: О. Г. Ровенська. – Краматорськ: ДДМА, 2021. – 48 с.

Методичні вказівки «Теорія функцій» містять у стислому вигляді основний теоретичний матеріал з курсу теорії функцій, практичні вправи та методичні матеріали щодо організації самостійної роботи й комплексного контролю знань студентів. Призначений для студентів вищих навчальних закладів, викладачів математичних дисциплін.

Укладач

О. Г. Ровенська, доц.

Відпов. за вип.

В. М. Астахов, доц.

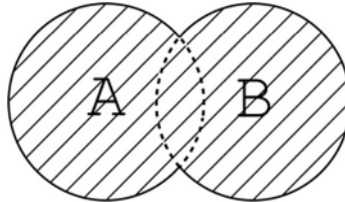
ЗМІСТ

1 ВПРАВИ ДО РОЗДІЛІВ КУРСУ...	3
1 Вправи до розділу «Поняття множини. Види множин. Потужність».....	3
2 Вправи до розділу «Метричні простори».....	6
3 Вправи до розділу «Відкриті та замкнені множини».....	10
4 Вправи до розділу «Повні та компактні метричні простори».....	13
5 Вправи до розділу «Принцип стискальних відображень».....	14
6 Вправи до розділу «Лінійні та нормовані простори».....	16
7 Вправи до розділу «Евклідові простори».....	18
8 Вправи до розділу «Гільбертові простори».....	19
9 Вправи до розділу «Поняття міри».....	23
10 Вправи до розділу «Вимірні функції».....	24
11 Вправи до розділу «Інтеграл Лебега від обмеженої функції».....	24
Приклади завдань підвищеної складності ...	25
2 КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ.....	26

1 ВПРАВИ ДО РОЗДІЛІВ КУРСУ

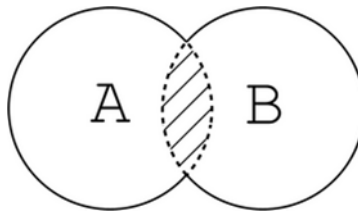
1 Вправи до розділу «Поняття множини. Види множин. Потужність»

Основні теоретичні відомості. Об'єднання: $C = A \cup B$ (рис. 1).

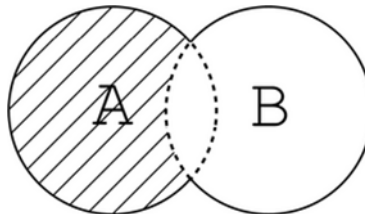
Рисунок 1

Перетин: $C = A \cap B$ (рис.2).

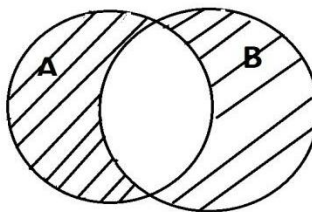
Рисунок 2

Різниця $C = A / B$ (рис. 3).

Рисунок 3

Симетрична різниця $C = A \Delta B$ (рис. 4).

Рисунок 4

Доповнення S/A (рис. 5).

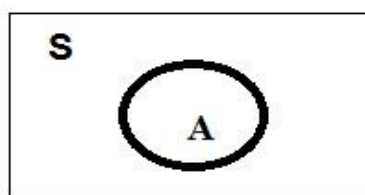

Рисунок 5

Завдання 1.1. Виконати операції над множинами

$$A = \{5, 7, 9\}, B = \{5, 8, 9, 12\}.$$

Розв'язання:

$$A \cup B = \{3, 5, 7, 8, 9, 12\},$$

$$A \cap B = \{9\},$$

$$A/B = \{7\}.$$

Завдання 1.2. Виконати операції над множинами

$$X = \{x: -3 \leq x \leq 8\}, Y = \{x: -5 \leq x \leq 6\}.$$

Розв'язання:

$$X \cap Y = \{x: -3 \leq x < 6\},$$

$$X \cup Y = \{x: -5 < x \leq 8\}.$$

Завдання 1.3. Знайти перетин таких множин:

а) X – множина двохзначних натуральних чисел, Y – множина парних натуральних чисел;

б) X – множина всіх паралелограмів, Y – множина трапецій.

Розв'язання:

а) $X = \{10, 11, \dots, 99\}, Y = \{2, 4, \dots, 98, \dots\}, X \cap Y = \{10, 12, 14, \dots, 98\};$

б) $\emptyset$.

Завдання 1.4. Задані множини

$$A = \{10\}, B = \{10, 15\}, C = \{10, 15\}.$$

Визначити входження однієї множини в іншу.

Розв'язання:

$$A \in B, C \in A, C \in B.$$

Завдання 1.5. Довести властивості операцій над множинами:

а) $A \cup B = B \cup A;$

б) $A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C).$

Розв'язання:

а) Нехай $x \in A \cup B$, тоді $x \in A$ або $x \in B$. Звідси $x \in B \cup A$. Обернене доводиться подібним чином.

б) Нехай $x \in A \cup (B \cap C)$ тоді або $x \in A$, або $x \in B \cap C$, $x \in A \cup B$ і $x \in A \cup C$. Тоді $x \in A \cup B$, $x \in A \cap C$. Отже, $x \in B \cup C$, $x \in A$, $x \in B \cup C$. $x \in A \cup B$ і $x \in A \cap C$.

$A \cup B \cap (A \cup C)$, $x \in A \cup B \cap (A \cup C)$.

Доведемо обернене. Нехай $x \in A \cup B \cap (A \cup C)$, то $x \in A \cup B$ і $x \in A \cup C$. Отже, $x \in A \cup B$ і $x \in A \cup C$. Із цього слідує, що $x \in A$, або $x \in B \cap C$, $x \in A \cup (B \cap C)$ (рис. 5).

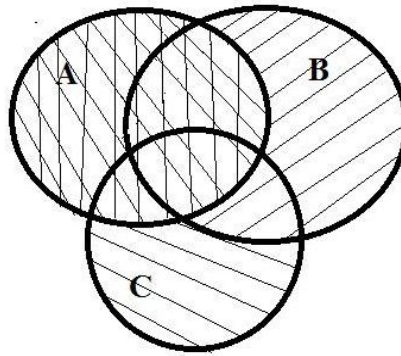

Рисунок 5

Завдання 1.6. Знайти доповнення до множини натуральних парних чисел

$$A = \{x : x = 2k, k \in \mathbb{N}\}$$

Розв'язання:

$$\mathbb{N} \setminus A = \{x : x = 2k + 1, k \in \mathbb{N}\}$$

Завдання 1.7. Довести, що множина зліченна:

$$\{n \in \mathbb{N} : n = k^2, k \in \mathbb{N}\}$$

Розв'язання. Числам 1, 4, 9, 16, 25, 36... поставимо у відповідність числа 1, 2, 3, 4, 5, 6,... Отже, множина зліченна.

Завдання 1.8. Довести, що множина додатних раціональних чисел

$$R = \left\{ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{3}{2}, \frac{4}{2}, \frac{5}{2}, \dots, \frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \dots \right\}$$

зліченна.

Розв'язання. Наступні множини є зліченими:

$0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, \dots$

$\frac{1}{2}, \frac{3}{2}, \frac{5}{2}, \frac{7}{2}, \dots$

$\frac{1}{3}, \frac{2}{3}, \frac{4}{3}, \frac{5}{3}, \frac{7}{3}, \dots$

$\frac{1}{4}, \frac{3}{4}, \frac{5}{4}, \dots$

Об'єднання зліченного числа злічених множин є зліченим.

Завдання 1.9. Довести, що множина відрізків на прямій, які попарно не перетинаються, скінченна або зліченна (рис. 6).

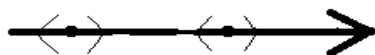

Рисунок 6

Розв'язання. Кожен відрізок має раціональну точку, причому для відрізків, що не перетинаються, ці точки різні, отже, множина є зліченною.

2 Вправи до розділу «Метричні простори»

Основні теоретичні відомості. Метрика – додатнозначна функція, що задовольняє умовам:

1. $\rho(x, y) \geq 0$ тоді й тільки тоді, коли $x = y$ (аксіома тотожності).
2. $\rho(x, y) = \rho(y, x)$ (аксіома симетричності).
3. $\rho(x, z) \leq \rho(x, y) + \rho(y, z)$ (аксіома трикутника).

Відображення множин:

$f: M \rightarrow N$, $a \in M$, $b \in N$, $b = f(a)$, a – прообраз, b – образ.

Якщо $f(M) = N$, відображення є сюр'єкцією.

Якщо за умови $x \neq x_2$ випливає $y_1 = f(x_1) \neq y_2 = f(x_2)$, відображення є ін'єкцією.

Разом сюр'єкція та ін'єкція – це бієкція.

Класифікація точок метричного простору. Точка x_0 називається *граничною* точкою множини M з X (M є підмножиною простору X), якщо будь-який її окіл містить хоча б одну точку з множини M .

Внутрішньою точкою множини є точка, що входить у цю множину зі своїм оточенням.

Ізольована точка множини – точка, у якій існує окіл, який не містить інших точок цієї множини.

Завдання 2.1. Довести, що задані функції на вказаних множинах є метриками:

а) $\rho(x, y) = \min_{1 \leq n \leq m} |x_n - y_n|$ на множині R ;

б) $\rho(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|x_n - y_n|}{n}$ на множині l_2 .

Розв'язання:

а) Перевіримо виконання аксіом метрики:

1. $x = y, \rho(x, y) = \min_{1 \leq n \leq m} |x_n - x_n| = 0$.

2. $\rho(x, y) = \min_{1 \leq n \leq m} |x_n - y_n| = \min_{1 \leq n \leq m} |y_n - x_n| = \rho(y, x)$,

3. $\rho(x, z) = \min_{1 \leq n \leq m} |x_n - z_n| = \min_{1 \leq n \leq m} |x_n - y_n + y_n - z_n| \leq \rho(x, y) + \rho(y, z)$.

Усі аксіоми виконуються.

б) Перевіримо виконання аксіом метрики:

1. $x = y, \rho(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|x_n - x_n|}{n} = 0$.

2. $\rho(x, y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|x_n - y_n|}{n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|y_n - x_n|}{n} = \rho(y, x)$.

3. $\rho(x, z) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|x_n - z_n|}{n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|x_n - y_n + y_n - z_n|}{n} \leq \rho(x, y) + \rho(y, z)$.

Усі аксіоми метрики виконуються.

Завдання 2.2. Довести, що функція

$$\rho(x, y) = \max_{1 \leq n \leq m} |x_n - y_n|$$

на множині R^n є метрикою.

Розв'язання. Перевіримо виконання аксіом метрики.

1. $x = y, \rho(x, y) = \max_{1 \leq n \leq m} |x_n - x_n| = 0$.

2. $\rho(x, y) = \max_{1 \leq n \leq m} |x_n - y_n| = \max_{1 \leq n \leq m} |y_n - x_n| = \rho(y, x)$.

3. $\rho(x, z) = \max_{1 \leq n \leq m} |x_n - z_n| \leq \max_{1 \leq n \leq m} |x_n - y_n| + \max_{1 \leq n \leq m} |y_n - z_n| \leq \rho(x, y) + \rho(y, z)$.

Аксіоми метрики виконуються.

Завдання 2.3. Яка із указаних функцій, що відображають $[1, 3] \rightarrow [1, 3]$, є сюр'єкцією, ін'єкцією, бієкцією?

а) $f(x) = 3^x$, б) $f(x) = 12x - 1/2$, в) $f(x) = 3x$.

Розв'язання:

а) $y \in [1, 3]$ – розв'язку немає, відображення не сюр'єкція, ін'єкція (рис.9).

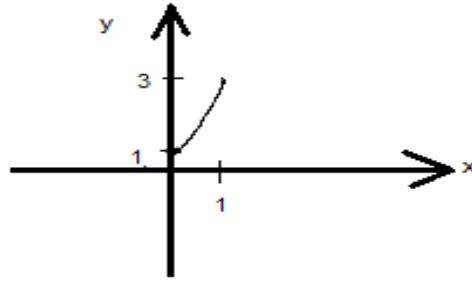

Рисунок 9

б) $y_1 = y_2$, наприклад, при $x_1 = 1$, $x_2 = -1$, не сюр'єкція, не ін'єкція (рис. 10).

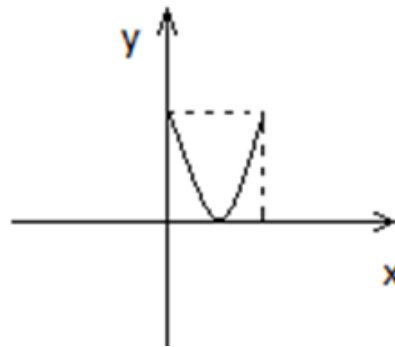

Рисунок 10

в) Задана функція ін'єкція і сюр'єкція, отже – бієкція (рис. 11).

Рисунок 11

Завдання 2.4. Довести, що якщо

$$f : E \rightarrow F, \quad A \subset F, \quad B \subset F,$$

то

$$f^{-1}(A \cap B) = f^{-1}(A) \cap f^{-1}(B).$$

Розв'язання. Якщо $x \in f^{-1}(A \cap B)$, то $f(x) \in A$ і $f(x) \in B$. Звідси $x \in f^{-1}(A)$ і $x \in f^{-1}(B)$. Отже, $x \in f^{-1}(A) \cap f^{-1}(B)$.

Завдання 2.5. Указати граничні, внутрішні й ізольовані точки множин:

а) $A = [0; 3] \cup \{4\}$, б) $E = \{1/4; 1/16; \dots\}$.

Розв'язання:

а) граничні $[0; 3]$, внутрішні $(0; 3)$, ізольовані $\{4\}$.

б) граничні $\{0\}$, внутрішніх точок немає, ізольовані $\{1/4; 1/16; \dots\}$.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 2.6. Перевірити, чи є функції метриками на зазначених множинах:

а) $\rho(x, y) = |x^3 - y^3|$, R ;

б) $\rho(x, y) = |x^2 - y^2|$, $X = [0; \infty)$.

Завдання 2.7. Класифікувати точки множин:

а) $A = [0; 3] \cup (4; 5] \cup \{1\} \cup \{0\}$; б) $A = \{x_1, x_2, \dots, x_{1,2} \in Q\}$.

Завдання 2.8. Указати множину, яка має рівно три граничні точки.

3 Вправи до розділу «Відкриті та замкнені множини»

Основні теоретичні відомості. Точка x_0 , що належить простору X , називається *границею* послідовності $\{x_1, x_2, \dots, x_n, \dots\}$ якщо для будь-якого як завгодно малого числа $\varepsilon > 0$ існує номер N такий, що, починаючи з нього, усі числа послідовності входять в ε -окіл точки x_0 .

Точка x_0 називається *границею* послідовності $\{x_1, x_2, \dots, x_n, \dots\}$, якщо $\lim_{n \rightarrow \infty} \rho(x_0, x_n) = 0$.

Множина називається *замкненою*, якщо вона співпадає зі своїм замиканням (тобто усі граничні точки містяться в цій множині).

Відкритою називається множина, яка складається тільки з внутрішніх точок.

Завдання 3.1. Знайти границю послідовності

$$\left\{ \frac{1}{n^2} \right\} = \left\{ 1, \frac{1}{4}, \frac{1}{9}, \frac{1}{16}, \dots \right\}.$$

Розв'язання. Доведемо за означенням, що число 0 є границею цієї послідовності.

I спосіб:

$$\begin{aligned} \rho(0, x_N) &< \varepsilon, \\ \rho(0, x_N) &= |0 - x_N| < \varepsilon \Rightarrow |x_N| < \varepsilon, \\ \frac{1}{n^2} &< \varepsilon, \\ n^2 &> \frac{1}{\varepsilon}, \\ n &> \frac{1}{\sqrt{\varepsilon}}, \quad N = \left\lceil \frac{1}{\sqrt{\varepsilon}} \right\rceil. \end{aligned}$$

Наприклад, якщо $\varepsilon = 100$, то $N = 10$.

II спосіб:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| 0 - \frac{1}{n^2} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^2} = \frac{1}{\infty} = 0.$$

Завдання 3.2. Указати замкнені й відкриті множини:

1. $A = [0; 3) \cup 6$.
2. $A = [0; 3]$.
3. $A = (-2; 1]$.
4. $A = [0; 7]$.

Розв'язання:

1. Відкрита.
2. Відкрита.
3. Відкрита.
4. Замкнена.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 3.3. Довести, що множина $A = (-5; 3) \cap [1; 2]$ є замкненою множиною.

4 Вправи до розділу «Повні та компактні метричні простори»

Основні теоретичні відомості. Нехай X – метричний простір і $\{x_n\}$ – послідовність елементів цього простору. Послідовність $\{x_n\}$ називається

фундаментальною, якщо існує номер N , починаючи з якого для всіх номерів $m > N$ виконується нерівність $\rho(x_n, x_m) < \varepsilon$ для як завгодно малого $\varepsilon > 0$.

Простір, у якому кожна фундаментальна послідовність збігається (до точки цього простору), називається *повним*.

Нехай X – довільний метричний простір. Множина $M \in X$ називається *компактною*, якщо з будь-якої послідовності $\{x_n\}$ цієї множини можна виділити збіжну послідовність $\{x_{n_k}\}$.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 4.1. Перевірити, чи є послідовність $f_n(x) = \frac{1}{x^n}$ фундаментальною в просторі $C_{[1;3]}$.

5 Вправи до розділу «Принцип стискальних відображень»

Основні теоретичні відомості. Нехай X – метричний простір і $f: X \rightarrow X$ – відображення метричного простору в собі. Відображення $f: X \rightarrow X$ називається *стискальним відображенням (стиском)*, якщо для будь-яких двох точок x, y , які належать X , існує число $\alpha < 1$ таке, що виконується нерівність

$$\rho(f(x), f(y)) \leq \alpha \rho(x, y).$$

$f(x) = x$ – нерухома точка.

Завдання 5.1. Показати, що функція $f(x) = x^2$ відображає відрізок $\left[0, \frac{1}{3}\right]$. Чи є це відображення стискальним?

Розв'язання. Зробимо креслення (рис. 10).

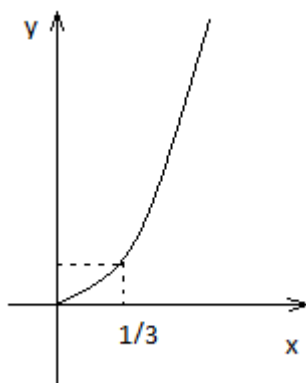

Рисунок 10

Оскільки $0 \leq x^2 \leq \frac{1}{9}$, то $\left[0, \frac{1}{9}\right] \subset \left[0, \frac{1}{3}\right]$. Відображає відрізок у себе.

Нехай $c \in \left[0, \frac{1}{3}\right]$. Оскільки

$$|f'(c)| = 2c,$$

$$0 \leq ac \leq \frac{2}{3}, \quad a < 1$$

$$0 \leq c \leq \frac{1}{3},$$

– відображення стискальне.

Завдання 5.2. Чи є стискальним відображення $f(x) = x + \frac{1}{x}$ напівпрямої $[1, \infty)$ у себе?

Розв'язання:

$$|f'(c)| = \left|1 - \frac{1}{c^2}\right|,$$

$$1 \leq c^2 \leq \infty,$$

$$0 \leq \frac{1}{c^2} \leq 1,$$

$$1 - \frac{1}{c^2} \in [0, 1).$$

При досить великому c параметр α стає як завгодно близьким до одиниці, тому відображення не стискальне.

Завдання 5.3. Показати, що рівняння $x = \sqrt[3]{x+2}$ можна розв'язати методом послідовного наближення й обчислити його корені з точністю до 0,01.

Розв'язання. Необхідно довести, що рівняння задає стискальне відображення. За теоремою Банаха:

1. Відображення переводить відрізок $[1; b]$ у себе.
2. Виконується умова Липшиця

$$\exists f' \text{ на } [1; b] \text{ і } |f'(c)| \leq k < 1.$$

Маємо (рис. 11)

$$f_1(x) = x f_2(\sqrt[3]{x+2}).$$

$$\bar{x} \in [1, 2]$$

$$1. x = f(x), f(x) = \sqrt[3]{x+2}.$$

2. $f(x)$ відображає $[1, 2]$ в себе.

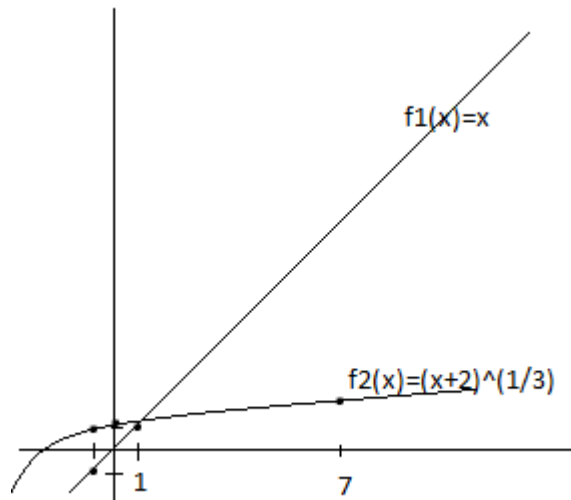

Рисунок 11

$$0 \leq x \leq 2,$$

$$2 \leq x+2 \leq 4,$$

$$\sqrt[3]{2} \leq \sqrt[3]{x+2} \leq \sqrt[3]{4},$$

$$[\sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{4}] \subset [1, 2].$$

$$f'(x) = \frac{1}{3} (x+2)^{-\frac{2}{3}} = \frac{1}{3 \cdot \sqrt[3]{(x+2)^2}},$$

$$\sqrt[3]{4} \leq \sqrt[3]{(x+2)^2} \leq \frac{\sqrt[3]{16}}{2 \cdot \sqrt[3]{2}},$$

$$\frac{1}{6 \cdot \sqrt[3]{2}} \leq f'(x) \leq \frac{1}{3 \cdot \sqrt[3]{4}} \leq \frac{1}{3},$$

$$|f'(x)| \leq \frac{1}{3} < 1.$$

Це означає, що відображення є стискальним.

$$x_0 = 1, f(x_0) = \sqrt[3]{1+2} = 1,442 = x_1,$$

$$x_1 = 1,442, f(x_1) = \sqrt[3]{1,442+2} = 1,510 = x_2,$$

$$x_2 = 1,510, f(x_2) = 1,520 = x_3,$$

$$x_3 = 1,520, f(x_3) = 1,521.$$

Отже, розв'язок $\bar{x} = 1,52$.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 5.4. Показати, що рівняння $xe^x = 1$ задає стискальне відображення.

6 Вправи до розділу «Лінійні та нормовані простори»

Основні теоретичні відомості. Властивості норми:

1. $\|x\| \geq 0$, причому $\|x\| = 0$ тільки в тому випадку, якщо $x = 0$.
2. $\|ax\| = |a| \cdot \|x\|$, a – число.
3. $\|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|$.

Завдання 6.1. Довести, що $\|x\|_1 = \sum_{i=1}^n |x_i|$ визначає норму в просторі R^n .

Розв'язання. Перевіримо виконання властивостей норми:

1. $\|x\|_1 = \sum_{i=1}^n |x_i| \geq 0$,
2. $\|\alpha x\|_1 = \sum_{i=1}^n |\alpha x_i| = |\alpha| \sum_{i=1}^n |x_i| = |\alpha| \|x\|_1$,
3. $\|x + y\|_1 = \sum_{i=1}^n |x_i + y_i| \leq \sum_{i=1}^n |x_i| + \sum_{i=1}^n |y_i| = \|x\|_1 + \|y\|_1$.

Завдання 6.2. Обчислити норми $\|x\|$, $\|x\|_1$, $\|x\|_\infty$ елемента $c = (1; 0; -7; 2)$

в просторі R^n .

Розв'язання:

$$\|x\| = \sqrt{52},$$

$$\|x\|_1 = \sqrt{10},$$

$$\|x\|_\infty = 7.$$

Завдання 6.3. Обчислити норму елемента $x \in C_{[-1;2]}$ $x(t) = 2t - t^2 + 1$ у просторі $C_{[-1;2]}$.

Розв'язання:

$$\|x\| = \max_{-1 \leq t \leq 2} |x(t)| = \max_{-1 \leq t \leq 2} |2t - t^2 + 1| = 2.$$

Завдання 6.4. Знайти норму елемента в зазначеному просторі:

а) $\cos \pi t$ у просторі $C_{[-1;1]}$; б) 2^t у просторі $C_{[-1;5]}$.

Розв'язання:

$$\text{а) } \|x\| = \max_{a \leq t \leq b} |f(t)| = \max_{0 \leq t \leq 1} |\cos \pi t| = 1.$$

$$\text{б) } \|2^t\| = \max_{-1 \leq t \leq 5} |2^t| = 2^5 = 32.$$

Завдання для самостійної роботи

Завдання 6.5. Довести, що в просторі R^n норма може бути також задана формулою $\|x\|_\infty = \max |x_i|$, $1 \leq i \leq n$.

7 Вправи до розділу «Евклідові простори»

Основні теоретичні відомості. Властивості скалярного добутку:

1. $(x, y) = (y, x)$.
2. $(x_1 + x_2, y) = (x_1, y) + (x_2, y)$.
3. $(\lambda x, y) = \lambda (x, y)$.
4. $(x, x) \geq 0$, причому $(x, x) = 0$ тільки в тому випадку, якщо $x = 0$.

Завдання 7.1. Обчислити скалярний добуток векторів $\bar{a}(2; -4; 5; 1)$ і $\bar{b}(0; 2; 3; 0)$.

Розв'язання:

$$(\bar{a}, \bar{b}) = 2 \cdot 0 + (-4) \cdot 2 + 5 \cdot 3 + 1 \cdot 0 = 7, \quad \bar{a}, \bar{b} \in R^4.$$

Завдання 7.2. Обчислити скалярний добуток елементів $f(t) = t$ і $g(t) = \frac{1}{t^2}$ у просторі $C_2[1; 3]$.

Розв'язання:

$$(f, g) = \int_1^3 t \cdot \frac{1}{t^2} dt = \int_1^3 \frac{1}{t} dt = \ln|t| \Big|_1^3 = \ln|3| - \ln|1| = \ln 3.$$

Завдання 7.3 Обчислити скалярний добуток елементів $x(t) = t$, $y(t) = \frac{1}{t}$ у просторі $C_2[1; 2]$.

Розв'язання:

$$(x, y) = \int_1^2 t \cdot \frac{1}{t} dt = 1.$$

Завдання 7.4 Обчислити скалярний добуток елементів $s_1 = \{1; \frac{1}{3}; \frac{1}{9} \dots\}$, $s_2 = \{0; \frac{3}{7}; \frac{9}{49}; \dots\}$ у просторі l_2 .

Розв'язання:

$$\langle s_1, s_2 \rangle = \frac{1}{7} + \frac{1}{49} + \dots = \frac{1}{6}.$$

Завдання 7.5. Знайти скалярний добуток елементів $x = (1; \frac{1}{2}; \frac{1}{4}; \frac{1}{8}; \dots)$, $y = (1; \frac{1}{3}; \frac{1}{9}; \frac{1}{27}; \dots)$ у просторі l_2 .

Розв'язання:

$$(x, y) = 1 \cdot 1 + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} + \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{9} + \dots;$$

$$(x, y) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2^n} \cdot \frac{1}{3^n} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{6^n},$$

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{6^n} = \frac{1}{1 - \frac{1}{6}} = \frac{6}{5}.$$

Завдання для самостійної роботи

Завдання 7.6. Обчислити скалярний добуток елементів $x \langle \rangle = t$, $y \langle \rangle = \sin t$ у просторі $C_2[0; 1]$.

Завдання 7.7. Обчислити скалярний добуток елементів $a = \langle 1; 0; 5 \rangle$, $b = \langle 4; 3 \rangle$ у просторі R^3 .

8 Вправи до розділу «Гільбертові простори»

Основні теоретичні відомості. Ряд Фур'є в гільбертовому просторі. Рядом Фур'є називається вираз вигляду $\sum_{k=1}^{\infty} c_k \varphi_k$, де $\varphi_1, \varphi_2, \dots, \varphi_n, \dots$ – ортогональна нормована система і $c_k = (f, \varphi_k)$, $k=1, 2, \dots, n$ – коефіцієнти Фур'є.

Завдання 8.1. Для заданого елемента побудувати ряд Фур'є за ортогональними системами зазначеного простору:

а) $a = \langle 2/3; 4/9; \dots \rangle, a \in l_2$; б) $f \langle \rangle = x+1, C_2[0; \pi]$.

Розв'язання:

а) Обчислимо коефіцієнти Фур'є заданого елемента за формулою

$$c_k = \langle f, \varphi_k \rangle, k=1, 2, \dots$$

Отримаємо

$$c_1 = 1, \quad c_2 = 2/3, \quad c_3 = 4/9, \dots$$

Утворимо ряд Фур'є елемента $a = (1/2; 2/3; 4/9; \dots) \in l_2$:

$$c_1 \varphi_1 + c_2 \varphi_2 + \dots = \sum_{k=1}^{\infty} c_k \varphi_k = 1 \cdot (0; 0; \dots) + 2/3 \cdot (1; 0; \dots) + 4/9 \cdot (0; 1; \dots) + \dots = (1/2; 2/3; 4/9; \dots).$$

б) Обчислимо коефіцієнти Фур'є заданого елемента за формулою

$$c_k = (f, \varphi_k) \quad k = 1, 2, \dots$$

Отримаємо

$$c_1 = -\frac{\pi}{24}, \quad c_{2n} = \frac{1 - (-1)^n}{6\pi n^2}, \quad c_{2n+1} = \frac{1 - (-1)^{n+1}}{6\pi n^2},$$

Утворимо ряд Фур'є елемента $f(x) = x + 1$:

$$c_1 \varphi_1 + c_2 \varphi_2 + \dots = \sum_{k=1}^{\infty} c_k \varphi_k = -\frac{\pi}{24} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 - (-1)^n}{6\pi n^2} \cos nx + \frac{5(-1)^{n+1}}{6\pi} \sin nx.$$

Завдання 8.2. Розвинути елемент $I = (1/2; 1/4; 1/8; \dots) \in l_2$ за ортонормованою системою цього простору $e_1 = (1, 0, 0, \dots)$, $e_2 = (0, 1, 0, \dots)$, $\dots$.

Розв'язання. Обчислимо коефіцієнти Фур'є заданого елемента за формулами

$$c_k = (I, e_k) \quad k = 1, 2, \dots$$

Отримаємо

$$c_1 = 1/2, \quad c_2 = 1/4, \quad c_3 = 1/8, \dots$$

Утворимо ряд Фур'є елемента $I = (1/2; 1/4; 1/8; \dots) \in l_2$:

$$c_1 \varphi_1 + c_2 \varphi_2 + \dots = \sum_{k=1}^{\infty} c_k \varphi_k = \sum_{k=1}^{\infty} (1/4)^k \cdot c_k = 1/2(1, 0, 0, \dots) + 1/4(0, 1, 0, \dots) + 1/8(0, 0, 1, \dots) + \dots$$

Завдання для самостійної роботи

Завдання 8.3. Утворити ряд Фур'є функції $f(x) = \frac{\pi - x}{2}$ за ортогональною системою простору $C_2[\pi; \pi]$.

9 Вправи до розділу «Лінійні функціонали в лінійних нормованих просторах»

Основні теоретичні відомості. Обмежений лінійний функціонал

$$|f(x)| \leq M \|x\|,$$

де M – найменша з таких констант – норма $\|f\|$,

$$|f(x)| \leq \|f\| \|x\|.$$

Завдання 9.1. Обчислити норму функціонала $f(x) = x(1) - 2x(2)$, заданого в просторі $C[0,2]$.

Розв'язання:

$$\begin{aligned} |f(x)| &= |x(1) - 2x(2)| \leq |x(1)| + |2x(2)| = \\ &= |x(1)| + 2|x(2)| \leq 3 \max_{0 \leq x \leq 2} |x| = 3\|x\|. \end{aligned}$$

Припустимо, що $\|f\| = 3$.

$$\|f\| \leq \frac{|f(x)|}{\|x\|_{C[0,2]}} = \frac{|x(1) - 2x(2)|}{\max_{0 \leq t \leq 2} |x(t)|},$$

$$\max_{0 \leq t \leq 2} |x(t)| = 1.$$

Оберемо неперервну функцію $x(t)$, так, щоб $\max_{0 \leq t \leq 2} |x(t)| = 1$. Отже, $\|f\| = 3$ – норма функціонала.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 9.2 Обчислити норму функціонала $\|f\| = \int_0^1 x(t) dt$ у просторі $C_2[0,1]$.

10 Вправи до розділу «Лінійні оператори»

Основні теоретичні відомості. Нехай E_1 і E_2 – два лінійних нормованих простори. Лінійним оператором, діючим з E_1 у E_2 , називається відображення $A = Ax$, $x \in E_1$, що задовольняє умовам:

1. $A(x + y) = Ax + Ay$ (адитивність).

2. $A(\alpha x) = \alpha Ax$ (однорідність).

Обмеженість лінійного оператора означає, що існує така константа M , що

$$\|Ax\| \leq M \cdot \|x\|, \quad \forall x \in E_1$$

Найменша з таких констант називається нормою оператора A і позначається $\|A\|$.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 10.1. Оцінити норму інтегрального оператора Фредгольма в просторі $C_{[a,b]}$.

11 Вправи до розділу «Поняття міри»

Основні теоретичні відомості. Замкнуті й відкриті множини на прямій.

Множина називається замкнутою, якщо вона співпадає зі своїм замкненням (тобто усі граничні точки містяться в цій множині)

Відкрита множина – це множина, яка складається тільки з внутрішніх точок.

Мірою інтервалу $(a; b)$ називається його довжина:

$$m(a; b) = b - a.$$

Міра відрізка $[a; b]$ дорівнює його довжині.

Завдання 11.1. Задана множина $A = [0; 1] \cup 2$. Знайти її:

1. Граничні точки.
2. Межові точки.
3. Точки дотику.
4. Внутрішні точки.
5. Ізольовані точки.

Розв'язання:

1. Граничні точки $[0; 1]$.
2. Межові точки $0, 1, 2$.
3. Точки дотику $[0; 1]$.
4. Внутрішні точки $(0; 1)$.
5. Ізольована точка 2 .

Завдання 11.2. Знайти міру зазначених множин на прямій:

1. $[-1; 2]$.
2. $[-1; 1] \cup 2$.
3. $[-1; 2]$.
4. $[-1; 1] \cup [-4; 5] \cup [-1; 1] \cup \emptyset$.
5. $[2; 5] \cup \{3\} \cup [7; 8]$.
6. $\bigcup_{k=1}^{\infty} E_k, E_k = [\frac{1}{k+1}; \frac{1}{k}]$.

Розв'язання:

1. $m[-1; 2] = 2$.
2. $m[-1; 1] \cup 2 = 2$.
3. $m[-1; 2] = 2$.
4. $m[-1; 1] \cup [-4; 5] \cup [-1; 1] \cup \emptyset = 3$.
5. $m[-1; 1] \cup [-4; 5] \cup [7; 8] = 4$.
6. $m\left(\bigcup_{k=1}^{\infty} E_k, E_k = [\frac{1}{k+1}; \frac{1}{k}]\right) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k(k+1)} = 1$.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 11.3. Знайти граничні точки таких множин на числовій прямій. Указати замкнені множини.

1. R .
2. $\emptyset$.
3. Z .
4. $[-1; 1]$.
5. $[-1; 1]$.
6. $\left\{\frac{1}{n}, n \in N\right\}$.
7. R^+ – позитивні числа.
8. R^- – негативні числа.

10 Вправи до розділу «Вимірні функції»

Основні теоретичні відомості. Вимірні функції на прямій: $f: E \rightarrow \mathbb{R}$ – вимірні на множині E функція, якщо:

1. E – вимірні.
2. $E \cap (a, \infty)$ – вимірні для всіх дійсних a .

Критерій вимірності. Для того щоб майже всюди скінченна функція $f \in \mathcal{L}^1$ була вимірною на відрізку $[a; b]$, необхідно й достатньо, щоб вона була майже всюди неперервною.

Завдання 10.1. Указати вимірні функції на заданій множині:

1. $f \in \mathcal{L}^1 = x + 1, E = [0; 3]$.
2. $f \in \mathcal{L}^1 = x + 1, E = [0; \infty)$.
3. $f \in \mathcal{L}^1 = x + 1, E = \mathbb{R}$.
4. $f \in \mathcal{L}^1 = \frac{1}{x}, E = [0; 3]$.
5. $f \in \mathcal{L}^1 = \frac{1}{x}, E = [0; 3]$.
6. $f \in \mathcal{L}^1 = 5, E = [0; 3]$.

Розв'язання:

1. Вимірна.
2. Невимірна, оскільки множина E невимірна.
3. Невимірна, оскільки множина E невимірна.
4. Вимірна.
5. Вимірна.
6. Вимірна.

Завдання 10.2. Довести, що функція $y = f(x), x \in \mathbb{R}$ вимірна за Лебегом на $\mathbb{R}$, якщо

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \arctg \frac{x}{x^4 + n^4}.$$

Розв'язання. Для вимірності функції $f \in \mathcal{L}^1$ необхідно й достатньо, щоб її можна було подати у вигляді границі рівномірно збіжної послідовності простих, вимірних функцій.

Члени розглянутого ряду – неперервні функції на $\mathbb{R}$, тому вимірні за Лебегом. Оскільки

$$\frac{x}{x^4 + n^4} \sim \frac{x}{n^4},$$

то заданий ряд є еквівалентним ряду

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{x}{n^4},$$

який збігається. Отже, ряд

$$\sum_{n=1}^{\infty} \arctg \frac{x}{x^4 + n^4}$$

також збігається, тому сума ряду є вимірною за Лебегом.

Завдання 10.3. Довести, що функція $y = f(x)$, $x \in \mathbb{R}$ вимірна за Лебегом на $\mathbb{R}$, якщо

$$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n + \cos x}$$

Розв'язання. Члени розглянутого ряду є неперервними функціями на $\mathbb{R}$. Розглянемо ряд, у якого

$$u_n = \frac{1}{n + \cos x},$$

$$u_2 = \frac{1}{2 + \cos x} > u_3 = \frac{1}{3 + \cos x} > u_4 = \frac{1}{4 + \cos x} > \dots > 0,$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} u_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n + \cos x} = 0.$$

Отже, заданий ряд також збігається. Тому сума ряду є вимірною за Лебегом.

11 Вправи до розділу «Інтеграл Лебега від обмеженої функції»

Основні теоретичні відомості. Обчислення інтеграла Лебега.

Критерій інтегрованості функції $f(x)$ за Ріманом. Для того щоб функція $f(x)$ була інтегрована за Ріманом, необхідно й достатньо, щоб вона була неперервною майже скрізь на відрізку $[a; b]$.

Зв'язок інтегралів Рімана і Лебега. Якщо функція $f(x)$ інтегрована за Ріманом на відрізку $[a; b]$, то вона інтегрована і за Лебегом на цьому відрізку, і обидва інтеграла рівні:

$$\int_a^b f(x) dx = \int_a^b f(x) d\mu.$$

Завдання 11.1. Обчислити інтеграл Лебега:

$$\int_{\mathbb{R}} \text{sign } t \cos \pi x dx$$

$$\text{sign } t = \begin{cases} 1 & \text{при } t > 0 \\ -1 & \text{при } t < 0 \\ 0 & t = 0 \end{cases}$$

Розв'язання. Розглянемо випадок $\cos \pi x > 0$:

$$\pi x \in \left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right) \cup \left(\frac{3\pi}{2}; \frac{5\pi}{2}\right) \cup \left(-\frac{5\pi}{2}; -\frac{3\pi}{2}\right).$$

Розглянемо випадок $\cos \pi x < 0$:

$$\pi x \in \left(-\frac{3\pi}{2}; -\frac{\pi}{2}\right) \cup \left(\frac{\pi}{2}; \frac{3\pi}{2}\right) \cup \left(\frac{5\pi}{2}; \frac{7\pi}{2}\right) \cup \left(-\frac{7\pi}{2}; -\frac{5\pi}{2}\right).$$

Розглянемо випадок $\cos \pi x = 0$:

$$\begin{aligned} \pi x &= -\frac{5\pi}{2}; -\frac{3\pi}{2}; -\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}; \frac{3\pi}{2}; \frac{5\pi}{2}, \\ x=0 \quad A_1 &= \left\{-\frac{5}{2}; -\frac{3}{2}; -\frac{1}{2}; \frac{1}{2}; \frac{3}{2}; \frac{5}{2}\right\}, \\ x>0 \quad A_2 &= \left(-\frac{5}{2}; -\frac{3}{2}\right) \cup \left(\frac{5}{2}; \frac{3}{2}\right) \cup \left(\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right), \\ x<0 \quad A_3 &= \left(-3; -\frac{5}{2}\right). \end{aligned}$$

Отже,

$$\int_3^8 \text{sign} \cos \pi x dx = 0 \cdot m(A_1) + 1 \cdot m(A_2) - 1 \cdot m(A_3) = 0.$$

Завдання 11.2. Обчислити інтеграл Лебега від функції $f(x) = \sin x$ на відрізку $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$.

Розв'язання:

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x dx = -\cos \frac{\pi}{2} + \cos 0 = 1.$$

Завдання 11.3. Обчислити інтеграл Лебега від функції

$$f(x) = \begin{cases} \sin x, & x - \text{раціональне}, \\ \cos x, & x - \text{ірраціональне} \end{cases}$$

на відрізку $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$.

Розв'язання. Використовуємо теорему про еквівалентні функції.
 Маємо: $f(x) \sim \cos x$, x – ирац., якщо x – ірраціональне. Отже,

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos x dx = \sin \frac{\pi}{2} - \sin 0 = 1.$$

Завдання для самостійної роботи

Завдання 11.4. Обчислити інтеграл Лебега від функції

$$f(x) = \begin{cases} \sin x, & x - \text{раціональне}, \\ \sin^2 x, & x - \text{ірраціональне} \end{cases}$$

на відрізку $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$.

12 Приклади завдань підвищеної складності

Завдання 12.1. Довести, що для будь-яких чотирьох точок x, y, z, t метричного простору (X, ρ) справедливі нерівності:

- $|\rho(x, z) - \rho(y, z)| \leq \rho(x, y)$.
- $|\rho(x, z) - \rho(y, t)| \leq \rho(x, y) + \rho(y, t)$.

Завдання 12.2. Довести, що аксіоми метричного простору еквівалентні таким двом аксіомам:

- $\rho(x, y) = 0 \Leftrightarrow x = y$.
- $\rho(x, z) + \rho(y, z) \geq \rho(x, y)$.

Завдання 12.3. Нехай $\rho(x, y)$ – метрика на множині X . Довести, що функції:

- $\rho_1(x, y) = \frac{\rho(x, y)}{1 + \rho(x, y)}$
- $\rho_2(x, y) = \min\{\rho(x, y), 1\}$

є метриками на X

Завдання 12.4. Довести, що вказані множини із заданими на них метриками є повними метричними просторами:

1. Множина l^∞ усіх обмежених числових послідовностей $x = (x_1, x_2, \dots)$, які задовольняють умові $\sum_{i=1}^{\infty} x_i < \infty$ з метрикою $\rho(x, y) = \sup_k |x_k - y_k|$.

2. Множина l^∞ усіх числових послідовностей $x = (x_1, x_2, \dots)$, які прагнуть до нуля, з метрикою $\rho(x, y) = \max_k |x_k - y_k|$.

3. Множина $C_{[a; b]}$ усіх неперервних функцій на відрізку $[a; b]$ з метрикою $\rho(x, y) = \max_{t \in [a; b]} |x(t) - y(t)|$.

Завдання 12.5. Чи є лінійними такі функціонали в просторі $C_{[0; 1]}$? У просторі $L_2[0; 1]$?

$$1. F(x) = \int_0^1 x(t) \sin t dt, \quad F(x) = \frac{x}{2}.$$

$$2. F(x) = \int_0^1 x(t) \operatorname{sign}\left(t - \frac{1}{2}\right) dt, \quad F(x) = \int_0^1 x(t^2) t^{-2} dt.$$

Завдання 12.6. Які з указаних операторів є неперервними?

$$1. A: R^n \rightarrow R^n \text{ визначений формулою } y_i = \sum_{k=1}^n a_{ik} x_k, i = 1, \dots, n;$$

$$2. A: C[0, 1] \rightarrow C[0, 1] \text{ визначений формулою } Ax(t) = \int_0^1 x(\tau) d\tau;$$

$$3. \frac{d}{dt}: C^1[0, 1] \rightarrow C[0, 1].$$

2 КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ

Приклади завдань контрольної роботи 1

Варіант 1

1. Довести, що множина раціональних точок відрізка $[0;1]$ є зліченою.
2. Знайти норму елемента $y = \sqrt{x}$ у просторі $C_{[0;4]}$.
3. Дати означення поняття «внутрішня точка множини».
4. Довести, що перетин будь-якого числа замкнутих множин є замкненою множиною.

Варіант 2

1. Довести, що множина непарних чисел є зліченою.
2. Знайти норму елемента $y = x^3 + 2$ у просторі $C_{[0;4]}$.
3. Дати означення поняття «лінійно незалежні елементи».
4. Довести, що об'єднання скінченного числа замкнених множин є замкненою множиною

Варіант 3

1. Довести, що множина цілих чисел є зліченою.
2. Знайти норму елемента $y = e^x$ у просторі $C_{[0;4]}$.
3. Дати означення поняття «лінійний функціонал»
4. Довести, що перетин скінченного числа відкритих множин є відкритою множиною.

Варіант 4

1. Довести, що множина парних чисел є зліченою.
2. Знайти норму елемента $y = \sqrt{6-x}$ у просторі $C_{[0;4]}$.
3. Дати означення поняття «компактна множина».
4. Довести, що об'єднання будь-якого числа відкритих множин є відкритою множиною.

Приклади завдань контрольної роботи 2

Варіант 1

1. Серед заданих множин вказати вимірну $\in (2; 1]$, $[1; \infty)$. Обчислити її міру.
2. Обчислити інтеграл Лебега від функції за вказаною множиною:

$$f(x) = 2^x, \quad E = [1; 3].$$

3. Скласти ряд Фур'є для функції $f(x) = x + 2$ в просторі $L_2[-\pi; \pi]$.

Варіант 2

1. Серед заданих множин вказати вимірну $\in (7; 1]$, $[1; \infty)$. Обчислити її міру.
2. Обчислити інтеграл Лебега від функції за вказаною множиною:

$$f(x) = x^{-2}, \quad E = [1; 3].$$

3. Скласти ряд Фур'є для функції $f(x) = x$ в просторі $L_2[-\pi; \pi]$.

Варіант 3

1. Серед заданих множин вказати вимірну $\in (5; 2]$, $[2; \infty)$. Обчислити її міру.
2. Обчислити інтеграл Лебега від функції за вказаною множиною:

$$f(x) = \cos x, \quad E = [1; \pi].$$

3. Скласти ряд Фур'є для функції $f(x) = x + 1$ в просторі $L_2[-\pi; \pi]$.

Варіант 4

1. Серед заданих множин вказати вимірну $\in (1; 1]$, $[1; \infty)$. Обчислити її міру.
2. Обчислити інтеграл Лебега від функції за вказаною множиною:

$$f(x) = x + e^x, \quad E = [1; 1].$$

3. Скласти ряд Фур'є для функції $f(x) = x - 1$ в просторі $L_2[-\pi; \pi]$.

ЛІТЕРАТУРА

1. Швець В. Т. Вища математика: теорія функцій комплексної змінної Одеса. Видавництво БМВ, 2014 - 284 с
2. Люстерник Л.А., Соболев В.И.. Элементы функционального анализа. М.,1965.
3. Люстерник Л.А., Соболев В.И. Краткий курс функционального анализа. М.:«Высшая школа», 1982 – 270 с.
4. Колмогоров А.Н., Фомин С.В. Элементы теории функций и функционального анализа. – М.:ФМ «Наука». 1968-493 с.
5. Канторович Л.В., Акилов Г.П. Функциональный анализ. М.:ФМ «Наука». 1977 – 741 с.
6. Balakrishnan A.V. Applied Functional Analysis Springer-Verlag, 1981. - 373 p.
7. Abramovich Y., Avgerinos E., Yannelis N.C. (eds.) Functional Analysis and Economic Theory Springer, 1998. — 300 p.
8. Теорія функцій комплексної змінної: / Уклад.: Є. В. Массалітіна, О. О. Кільчинський. – К.: НТУУ „КПІ”, 2008. – 54 с.
9. Сазонов Л.И. . Функциональный анализ для прикладных математиков. Часть 2. Функционалы и операторы . Ростов-на-Дону – 2007, 99 с.
10. Титчмарш Е. Теория функций. М. Наука, 1980, 463 с.
11. Натансон И. П. Теория функций вещественной переменной. :М. Наука, 1974, 480 с.
12. Колмогоров А.Н., Фомин С.В. Элементы теории функций и функционального анализа. М.: Наука, 1972.

Навчальне видання

**Методичні вказівки
до практичних занять та самостійної роботи
з дисципліни
«Теорія функцій»
для студентів спеціальності 014 «Середня освіта (Математика)»**

Укладач   РОВЕНСЬКА Ольга Геннадіївна

За авторською редакцією
Комп'ютерна верстка   О. Г. Ровенська

120/2009. Формат 60 x 84/16. Ум. друк. арк.
Обл.-вид. арк. 2,27. Тираж 300 прим. Зам. № 31.

Видавець і виготівник
«Донбаська державна машинобудівна академія»
84313, м. Краматорськ, вул. Академічна, 72.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК №1633 від 24.12.2003.